

Augusztus 20-án nyitják meg

Szeged helytörténeti kiállítását

Az állandó jellegű helytörténeti kiállítás gazdag anyaga jórészt már együtt van a szegedi vármagyarány nagy termében, amelyet most augusztus 20-án adnak át rendeltetésének, a nagyközönség érdeklődésének. Szeged történeti képe rajzolódik itt ki örökbecsű és feltéve őrzött tárgyak formájában. Az Árpád-kortól napjainkig tartó bemutatásban szerepel itt dióhéjban Szeged történetisége, amelyben meglátjuk szerepét hosszú századokon át — gazdasági, kulturális és politikai jelentőségét.

Az alsóvárosi Mátyás templom kiállításából előkerült a gótikus és korai renaissance ötvösművességének számos szép darabja és történeti korokat tükröző sok más tárgy is. Eredeti török-

kori iratok, középkori kerámiák, szegedi kódex-irodalom, török turbános sarkok, beszélnék a múltból, valamint dokumentációk a Hunyadiak szegedi kapcsolatáról, Dózsa Györgyről, 1848-ról, a céhmesterségekről, majd mind közelebb haladva a mához: a munkás mozgalom kezdeti lépéseitől napjainkig sorakoznak fel a beszedes tények.

A szegedi helytörténeti kiállítás Marosán Lajos kerámikus művész munkájával készült, dr. Bálint Sándor és dr. Bálint Alajos forgatókönyve alapján. Az állandó érdeklődésre számotartó kiállítás augusztus 20-án, déli 12 órakor nyílik meg. Megnyitó beszédet Nagy István, a Hazafias Népfront városi titkára mond.

Felavatták a konzervgyár új úthálózatát

Nagy jelentőségű üzemfejlesztési eseménnyel kapcsolták össze alkotmányunk ünnepét a Szegedi Konzervgyárban. Ez alkalommal avatták fel az elmúlt hónapok során nehéz és felelősségteljes munkával készített üzemi elektromos-, víz-, gőz-, csatorna-, valamint úthálózatot. Nehéz volt ez a munka, mert a szerelőket hátráltatta tevékenységükben a talajvíz. A közel két méter mély csatornából, ahová elhelyezték a betongyűrűket, a különböző vezetékeket, állandóan szivattyúzni kellett a vizet. Felelősségteljes munka volt, mert a nyári konzervgyártási szezonra

13,6 százalékkal csökkenték a termelési költséget.

Ugyanakkor az egy főre eső termelési tervet 126,5 százalékkal teljesítették.

A csütörtök délutáni ünnepségen — ahol megemlékeztek alkotmányunk születésének évfordulójáról is — kiosztották az első félévi munkaversenyben kitűnt dolgozók között a pénzjutalmat is.

Nem kapott italt, evett a más tányérjából

Az a gyanútlan vendég, aki augusztus 14-én az éjszakai órákban az alsóvárosi Tóth vendéglő bejáratánál elhelyezett asztalnál üldögélt, joggal feltehetné: a Hoféherke és a hét törpe meséjéből ismert kérdést, ki evett az én tányéromból, ki ivott az én poharamból? A választ a Szeged városi rendőrkapitányság adta és adja meg.

Kispéter István, Mihálytelek, Dózsa György utca 76 szám alatti lakos a késő esti órákban ittas állapotban tért be az alsóvárosi Tóth vendéglőbe. A pulhoz lépve italt kért, de ezt a felszolgálók megtagadták tőle, hivatkozva a szabályra, hogy ittas

Már az őszi mezőgazdasági munkákra készülnek a szegedi járás falvaiban

Javultak a kapásnövények terméskilátásai

Az utolsó gabonakéveket eresztik a céslőgépek dobjába a szegedi járás községeiben. De máris erőteljesen hozzáálltak a termelőszövetkezetek és egyénileg dolgozó parasztok is az őszi mezőgazdasági munkák előkészítéséhez. Ez a munka is nagy feladat elé állítja a közös gazdaságokat és a gépalomlásokat. Különösen az újonnan alakult tsz-ekben kell majd igyekezni a kapások betakarításával, hogy a szétosztott parcellákról minél előbb behordják a termést és az őszi gabonafélék már nagy táblákba kerüljenek.

A gépalomlásokat az eddigi igények szerint

126 ezer 545 normálhold talajmunkát, 57 ezer óra szállítómunkát kell majd elvégezniük a járás termelőszövetkezeiben.

Ez többnyire kimeríti a gépalomlások kapacitását. Ha figyelembe vesszük, hogy az új tsz-ek eddig nem szerződtek száz százalékos őszi munkákra, akkor még további 20–25 százalékos növekedésre lehet számítani, főként a Sándorfalvi és a Kisteleki Gépalomlás körzetében.

Az őszi munkák előkészítésében igen fontos a jó vetőmag és a műtrágya biztosítása. A járási tanács mezőgazdasági osztálya már jú-

nusban felmérte a szükségletet, eszerint

a termelőszövetkezetek igényeknek 2700 mázsa őszi árpa-, 6343 mázsa őszi búza-, 855 mázsa rozs- és 400 mázsa olaszbúza-vetőmagot,

Ennyit azonban nem tudnak biztosítani központi készletből. Ezért mintegy ezer mázsa vetőmagot a saját készletből kell majd elvetni. A szövetkezeteknek nagy gondot kell elvégezniük a vetőmag kiválasztásával, a selektórozással és a csávázással. Ahol nagyobb mennyiségű vetőmagot kell csávázni, ott vegyék igénybe a növényvédő gépalomlás munkáját.

A silózásra általában augusztus második felében és szeptember első hetében kerül sor szövetkezeinkben. A siló 80 százalékos silókukoricából készítik.

A járás területén több mint ezer hold fővetésű silókukorica vár betakarításra. Számításba jöhet még a májusi másodvetésű csalomád és részben a kukoricaszár is.

Fontos, hogy minden silózásra alkalmas növényféléseket gondos betakarításra és tárolásra megtörténjen, hogy ezzel is pótolni tudják termelőszövetkezeink az aszály miatt bekövetkezett terméskiesést. Ebben a munkában a járás gépalomlása 17 járvá és 16 állva silózó géppel segítik majd a szövetkezeteket.

A július végi, augusztus eleji kedvező esőzések megnyújtották a fűszerpaprika és a cukorrépa tenyészidejét.

A cukorrépa szépen fejlődik és valamivel később kezdődik majd szedése, mint az elmúlt évben. Ha hosszú, fagymentes ősz lesz, ez sokat segíthet még a fűszerpaprika termésátlagán is.

A másodvetés fejlődésére is kedvező az időjárás, ezért a tarlóburgonyából magasabb termés várhatóan termelőszövetkezeink, mint a fővetésűekből.

A kapásnövények közül termelőszövetkezeinkben betakarításra vár idén közel 14 ezer hold föld termése, az egyéni gazdaságokban pe-

Kétszáz szocialista brigád az élelmiszeriparban

Az Élelmiszerügyi Minisztérium kollégiuma és az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének elnöksége együttes ülésén értékelte a munkaverseny eredményeit az élelmiszeriparban. Megállapították, hogy az idén a vállalati felajánlásokban jobban kifejezésre jutott a minőség és a gazdaságosság javítására való törekvés, valamint a műszaki fejlesztés. A szélesedő verseny is hozzájárult, hogy az élelmiszeripar 3,9 százalékkal túlteljesítette félévi tervét, s a termelés növekedésének 56 százalékát a termelékenység növelésével érte el.

Szélesedett a szocialista brigádmozgalom is. A múlt év decemberében 583 brigád versenyzett a szocialista címmért. Azóta számuk meghaladta a kilencszázat, s közülük 200 már el is nyerte a megtisztelő címet.

Nyolcvanmillió forint Sztálinváros építésére a második fél évben

Sztálinvárosban a városalapítás óta eltelt tíz esztendőben körülbelül 5200 kényelmes lakás, számos művelődési szociális és egészségügyi intézmény épült. Az üzemek fejlesztésével és bővítésével párhuzamosan a városépítést is folytatják. A tervek szerint az idén még negyvszázötvennégy lakást adnak át a sztálinvárosi dolgozóknak. A lakásátadások augusztus végén kezdődnek s folyamatosan tartanak az év végéig. Augusztusban két nagy lakóépületben nyolcvanhat lakás kerül átadásra.

A lakóépületek környékét már rendezik, parkosítják. Az idén körülbelül negy-százötven lakásba vezetik be a háztartási gázt. Az idén három nagy munkásszálló építését fejezik be, ezekben 774 személyt helyeznek el. A munkásszállásokat azonban csak a jövő év elején rendezik be és adják át.

Az új kórház építésével is tervszerűen haladnak. A városépítésre az év második felében körülbelül nyolcvanmillió forintot fordítanak.

A Nap mindenkinek világít Magyarra szinkronizált szovjet filmdráma

A jelképes cím szép szimbólum hordozója, a film azonban mégsem bontakoztatja ki a teljességet, amely tulajdonképpen a tartalom: a Nap annak is világít, aki világtalan. Szaveljov főhadnagyot a háború utáni béke első perceiben egy váratlan német bombatámadás megfosztja szemvilágától. Hazatérése, bár öröm a családjának, mégis inkább nyűg. A magatehetetlen ember keserű vívódása önmagával és a világgal — ez jelzi útját, hogy visszatér az életbe.

A téma sok vonatkozásban nem új, s talán ez is bizonytalanná tette az írói és rendezői munkát, hogy a film belső összetartó erővel nagyobb határozottsággal éljenek, vagyis a részletek drámai ereje nagyobb, mint a film egésze, összhatása. A téma pedig mindenképpen megérte és megérdemelte volna — a film számos mozzanata bizonyítja is ezt —, hogy Frejlich író és Vojnov rendező közös munkája nagyobb mélységekbe hatoljon, annál is inkább, mert filmdrámájukat a belső küzdelem drámájának szánták. A külső világ realiztikuss, művészi hitele nem mindenütt olyan egységes a belső vívódások tükrözésében, mint például a iskolai nagy jelenetben, ahol a diák becsapja vak tanárát.

a tankönyvből mondja fel a leckét.

A drámai pillanatokat itt az arcok és a szemek néma játéka forrósítja át. Ennek a képsornak az erejét éreztük Szaveljov és igazgatója — aki a fronton beosztottja volt és gyáván viselkedett — összecsapásában is. Kevésbé hat azonban ilyen hitetlennek a konfliktus Szaveljov és felesége között. A végső választ előidéző oknak s az ezt megelőző drámai ki-törésnek kevés egy motívum, a tinta körömlése az aszony ruhájára. A kettőjük közti szakadék már nagyobb és mélyebb, semhogy a lelki összeomlásokhoz elegendő alap legyen egy nem lényeges mozzanat. Ugyanez érződik a frontot járt Svetlana és Szaveljov szerelmében is. Ennek a szerelemnek nem érezni elegendő az érzelmi tartalmát, mélyebb szituáció nem fejezi ki annál is inkább, hogy Szaveljov magatartása feleségével szemben is eléggé ellentmondásos.

Szaveljov szerepében Zubkov igazán érdekeset alkotott, különösen ott, ahol a forgatókönyv és a rendezői munka ehhez nagyobb teret adott. Svetlana szerepében jó játékfelfogással s a mélyebb érzelmi hatásokat is finom eszközökkel kifejező készséggel Aljosnyikova mutatkozott be a magyar közönségnek.

L. F.

Tízéves a Tanácsok Lapja

Augusztus 20-án, alkotmányunk ünnepén, a tanácsok megalakulásának 10. évfordulóján köszöntjük lapjárunkat, a Tanácsok Lapját. A lap egy évtizede segíti olvasóit, elsősorban a tanácsokat, a tanácsi vezetőket és az apparátus dolgozóit a szocializmus építéséből adódó állami feladatok eredményes megvalósításában. A lap olvasótáborára a Tanácsok Lapján keresztül rendszeresen megismeri a párt- és

kormányhatározatokat, a fontosabb rendelkezéseket, s ennek birtokában hasznos tapasztalatokat szerez, hogyan kell az állami feladatokat a helyi kezdeményezésekkel kibővíteni. Az évforduló alkalmával sok sikert és további eredményes munkát kívánunk lapjárunknak, a Tanácsok Lapja szerkesztő-ségének a szocializmus építését segítő felelősségteljes munkájában.

használatával működő hamvasztók. tessék. itt a képek. az elaprúzzuk. tessék elképzelni. automatikus vezérléssel dolgoztak. Egyetlen ember kellett hozzájuk. és egy nap alatt akár tizenötezer kivégzettet is el lehetett hamvasztani bennük...

— De hiszen hazudik. Ezekben a krematóriumokban a halálraítéltek tucatjai dolgoztak.

— A halálraítéltek ember — nem ember többé. A krematóriumok egyetlen SS parancsnoksága alatt működtek. A többiek olyan foglyok voltak, akik nem is számítottak élőknek, hiszen három hónap múltán maguk is elfűtöltek a krematórium kéményén.

— Eichmann. maga félelmetes gonosztevő!

— Ön, uram. csak egy újságíró. Ha a mai nyugatnémet kormány engem gonosztevőnek tartana. akkor gonosztevőként kellene kezelniük mindazokat. akiknek alárendeltje, munkatársa, vagy megértő parancsnoka voltam. De Adenauer úr tudott arról, hol élek, meg segített is rejtezködni. Gehen úr, titkos ügynökei útján küldött megfelelő iratokat, hogy Dél-Amerikába menekülhessek. A Vatikán útlevéllel látott el, pedig tudják rólam, hogy mindig megöltem azokat a papokat is, akik szembeszálltak a Führerrel, vagy akik az üldözötteket rejtegették. Párizsban például két egyházközösséget küldtem a halálba, gyermekeket, agokat, férfiakat és nőket. Az egyik plébánia előtt lelőttek a maquik — a francia ellenállók — egy német katonát. Olaszországi ténykedésemről filmet is készítettek — legalább is a film az én embereim munkájáról szól — »Róma — nyílt város« címmel. A Vatikán mégis útlevéllel látott el. Argentínában együtt éltem Menegle doktorral, aki a legnagyobb koncentrációs kivégzőhely, Auschwitz vezető orvosa volt. Brentano úr, külügyminiszter kerülő utakon már akkor figyelmeztetett minket, hogy ha bárme-lyikünket letartóztatnak a hatóságok, ő kiker és emberséges — öt-hat évre szóló bűntétést kapunk —, melyet le sem kell töltenünk. Ha engem a mai nyugatnémet állam gonosztevőnek tartana, akkor ugyanilyen banditaként kellene eljárnia, Globke úr, Gehen úr, a jelenlegi tisztikar nyolcvanöt, az igazságszolgáltatás több mint hetven, a közigazgatás több mint kilencven százaléka ellen. Én nem gonosztevő vagyok, uram, én éppoly becsületes vagyok, mint azok az urak.

— Ne gyanúsítan védekezni nem tudó embereket. Ha itt lennének, bizonyos kévessé nevet említené, és olu-nokét, akik nem tudnak védekezni.

— Valószínűleg akkor a szemükbe mondanám. De nem jönnek ők ide. Nem mintha félnének, hiszen állam-ferfiak, s mint ilyeneknek, hajuk szála sem görbülhetne meg. Meg azután nem is lenne cél szerű... Én a hóher-voltam, azt mondták: ügyes, megbízható, pontos hóher. Mit gondol, kedves uram, hatmillió szálláscsináló után

én félve lépek majd át a Nagy Határon? Ne higgye. De azt sem szabad hinnie, hogy ha engem halálra ítélnék, kivész a hóherök fajtája. Mi, fasiszták megtanultuk és megtanítottuk az emberiséget a nagyüzemi gyilkolás mesterségaira. A meggyilkoltakat kifosztottuk, ha a gyűrű nem jött le az ujjukról, levágtuk az ujját a gyűrűvel együtt... A mai nyugatnémet kormány mindent megtesz, hogy tanulságos működésünk eredményei ne menjenek feledésbe. Ott, az Elbán túl már növekszik az új hóher-generáció. Sajnálom, hogy lebuktam, mert remélem, ők elhozzák az új háborút, amikor mindenkire, aki az én szakmában jártas, nagy szükség lesz. Hitler megmondta: az életteret kell biztosítani. Európa ma is tele van szolga-népekkel, akiket a Führer már 1933-ban halálra ítélt.

Ott vannak a csehek, a szlovákok, a magyarok, a cigá-nyok, ott a bolgárok, a szerbek, az albánok, a románok. Ott vannak az ukránok, a fehérorosok, az oroszok. Né-metország kiterjeszti határait a kellő távolságokig. Megsze-rezzük Ukrajnát és a Magyar Alföldet. Megszerezzük Bakut, a román olajüdöket, Ploestit. Az első lépcsőben meg-semmisítjük a lengyel népet, mely állandóan lázong ellen-ünk. Utána a magyarokat és a cseheket: iparuk és me-zőgazdaságuk nélkül nem élhet a Nagynémet Birodalom. Visszaszerezzük...

— Maga nemcsak gonosztevő, hanem örült is! — kiál-tottam.

A hóher most először esett ki a szerepéből. Felugrott és oldalához kapott. Ajka habzott és szemei kidülledtek.

— Megtiltom — harsogta —, megtiltom, hogy így beszéljen velem. Maga is kerül még a kezeim közé. Maga is, meg a magukfajta is mind! Engem nem mernek fel-akasztani, az én ügyemet nem merik kitergetni. Mert én élni akarok. Élni akarok, mert fiatal vagyok még. Ne higgye, amit mondtam. Ne higgye. Önnek nem ártottam. Intézte el, hogy szabadlábra kerüljek. Elkotródom. Soha nem kerülök elő.

A hóhért kiverte az izzadság. Térdre esett. Zokogott. — Ha istent ismer, elintézi. Bocssanak meg nekem. Csak parancsot hajtottam végre. De látja, ezek nem akar-nak kegyelmezni — mondta és az ajtóra mutatott...

Az ajtóban pedig ott állott hatmillió ember. Oroszok, magyarok, németek, csehek, szlovákok... Hatmillió csikos rabruhás ember.

— Halál! — mondták és üres szemgödreikből csorgott a könny.

Amikor felébredtem, az én szememből is könnyek öm-löttek. — Halált — suttogtam —, halált! Rajuk és minden átkozott hóherre, legyen bár fogoly, vagy miniszter a fe-léled fasizmus fenyegető államában...

(Az anyagban feldolgozott tények Russel, Kraus és Kulka, valamint a nyugati sajtó adatai alapján.)